ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 17. septembra 2009 *

Vo veci C-347/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článkov 68 ES a 234 ES, podaný rozhodnutím Landesgericht Feldkirch (Rakúsko) zo 14. júla 2008 a doručený Súdnemu dvoru 28. júla 2008, ktorý súvisí s konaním:

Vorarlberger Gebietskrankenkasse

proti

WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia A. Ó Caoimh, J. Klučka (spravodajca), U. Lõhmus a P. Lindh,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: R. Şereş, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 1. júla 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Vorarlberger Gebietskrankenkasse, v zastúpení: A. Wittwer, Rechtsanwalt,

— WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG, v zastúpení: A. Weber, Rechtsanwalt,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer a G. Kunnert, splnomocnení zástupcovia,

— česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, splnomocnený zástupca,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,

— španielska vláda, v zastúpení: J. López-Medel Báscones, splnomocnený zástupca,

— talianska vláda, v zastúpení: I. Bruni, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A.-M. Rouchaud-Joët a S. Grünheid, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

2 Tento návrh bol podaný v rámci žaloby, ktorú podala Vorarlberger Gebietskrankenkasse, so sídlom v Dornbirne (Rakúsko) (ďalej len „VGKK“) proti spoločnosti WGV-

-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG, so sídlom v Stuttgarte (Nemecko) (ďalej len „WGV-SAV“), a ktorej predmetom je regresný nárok.

Právny rámec

Právo Spoločenstva

Nariadenie č. 44/2001

3 Odôvodnenia č. 11 až 13 nariadenia č. 44/2001 uvádzajú:

„(11) Normy súdnej právomoci musia byť vysoko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného a právomoc založená na tomto kritériu musí byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet konania alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iné kritérium väzby. Bydlisko (sídlo) právnickej osoby treba definovať osobitne, aby boli spoločné pravidlá prehľadnejšie a vyhlo sa konfliktu právomoci.

(12) Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho výkonu súdnictva.

(13) V oblasti poistenia, spotrebiteľských zmlúv a pracovnoprávnych vzťahoch by slabší účastník mal byť chránený normami právomoci, ktoré lepšie chránia [jeho] záujmy než všeobecné normy právomoci.“

4 Pravidlá právomoci stanovené nariadením č. 44/2001 sú uvedené v jeho kapitole II, ktorú tvoria články 2 až 31.

5 Článok 2 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý je súčasťou oddielu 1 s názvom „Všeobecné ustanovenia“ v uvedenej kapitole II, stanovuje:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

6 Článok 3 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý je uvedený v tom istom oddiele 1, stanovuje:

„Osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.“

7 V článkoch 8 až 14 oddielu 3 s názvom „Právomoc vo veciach poistenia“ uvedená kapitola II stanovuje pravidlá právomoci vo veciach poistenia.

8 V súlade s článkom 8 tohto nariadenia:

„Vo veciach poistenia sa právomoc určuje podľa tohto oddielu bez vplyvu na článok 4 a článok 5 bod 5.“

9 Článok 9 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Poistiteľa s bydliskom na území členského štátu možno žalovať:

a) na súdoch členského štátu, na území ktorého má bydlisko, alebo

b) na území iného členského štátu, ak žalobu podal poistník, poistený alebo oprávnený z poistenia, na súdoch podľa miesta bydliska žalobcu…

…“

10 Článok 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 znie:

„Články 8, 9 a 10 sa uplatnia na konania začaté poškodeným proti poistiteľovi, ak sú takéto priame žaloby prípustné.“

Smernica 2000/26/ES

11 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/26/ES zo 16. mája 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (Ú. v. ES L 181, s. 65; Mim. vyd. 06/003, s. 331), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 (Ú. v. EÚ L 149, s. 14, ďalej len „smernica 2000/26“), stanovuje vo svojom článku 3 s názvom „Priamy nárok“:

„Každý členský štát zabezpečí, aby poškodené osoby uvedené v článku 1 mali v zmysle daného ustanovenia pri nehodách priamy nárok voči poisťovni, ktorá poistila zodpovednú osobu.“

12 Na účely vymedzenia pojmu „poškodená osoba“ článok 2 písm. d) tejto smernice odkazuje na článok 1 bod 2 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 10).

Smernica 72/166/EHS

13 V zmysle článku 1 bodu 2 smernice 72/166 „poškodený“ znamená akúkoľvek osobu oprávnenú na náhradu, pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami.

Vnútroštátne právo

14 Podľa znenia § 332 ods. 1 všeobecného zákona o sociálnom poistení (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, ďalej len „ASVG“):

„Pokiaľ osoby, ktoré podľa ustanovení tohto spolkového zákona…, môžu uplatňovať náhradu škody, ktorá im vznikla v dôsledku poistnej udalosti na základe iných zákonných ustanovení, tento nárok prechádza na poistiteľa v rozsahu, v akom má poistiteľ tieto dávky poskytnúť.“

15 § 1394 občianskeho zákonníka (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch) stanovuje:

„Práva cesionára, pokiaľ ide o postúpenú pohľadávku, sú rovnaké ako práva cedenta.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

16 Dňa 10. marca 2006 sa na diaľnici v Nemecku stala dopravná nehoda, ktorej účastníčkami boli pani Gaukel, vodička motorového vozidla poisteného v Nemecku vo WGV-SAV, pokiaľ ide o poistenie občianskoprávnej zodpovednosti, a pani Kerti, vodička druhého motorového vozidla. Pani Kerti na základe dopravnej situácie náhla pribrzdila. Pani Gaukel, vodička vozidla idúca za ňou, narazila do vozidla pani Kerti. Tento náraz spôsobil pani Kerti distorziu krčnej chrbtice a musela sa podrobiť rôznym druhom liečby. Jej ošetrujúci lekári jej potvrdili okrem iného práceneschopnosť od 15. marca 2006 do 21. marca 2006. VGKK ako inštitúcia sociálneho zabezpečenia poskytla svojej poistenkyni pani Kerti svoje plnenie.

17 Pani Kerti mala v období od 2. januára 2006 do 20. augusta 2007 svoje bydlisko v Bludenzi (Rakúsko). Odvtedy býva v Ubstadte-Weiheri (Nemecko).

18 Vychádzajúc zo zákonnej cesie nárokov pani Kerti v súlade s § 332 ASVG, VGKK listom z 22. septembra 2006 žiadala WGV-SAV o preplatenie výdavkov, ktoré vynaložila na plnenie poskytnuté svojej vlastnej poistenkyni, so splatnosťou 24. októbra 2006. VGKK totiž tvrdila, že zodpovednosť za nehodu nesie výlučne poistenkyňa WGV-SAV.

19 Keďže k preplateniu nedošlo, VGKK podala 13. februára 2008 žalobu na Bezirksgericht Dornbirn (Rakúsko) proti WGV-SAV, ktorej predmetom bol regresný nárok. WGV-SAV, ktorá spochybnila žalobu vo veci samej, uviedla, že súd, ktorému bola vec predložená, nemá medzinárodnú právomoc. Tvrdila, že z hľadiska pôvodu predmetných nárokov ide o nároky pani Kerti, ktorá v čase podania žaloby bývala v Nemecku. Okrem toho uvádzala, že v spore stoja proti sebe dvaja rovnocenní účastníci konania, takže žalobkyni neprísluší ochrana v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 44/2001.

20 Uznesením z 21. mája 2008 Bezirksgericht Dornbirn žalobu zamietol z dôvodu nedostatku medzinárodnej príslušnosti.

21 VGKK teda podala odvolanie na Landesgericht Feldkirch s návrhom zrušiť uznesenie z 21. mája 2008 a prvostupňovému súdu nariadiť pokračovanie v konaní.

22 Landesgericht Feldkirch uvádza tri argumenty v prospech právomoci rakúskych súdov. Po prvé podľa neho treba VGKK považovať za poškodeného, pretože po nehode poskytla plnenie pani Kerti. Po druhé na základe zákonnej cesie podľa § 332 ASVG už v okamihu samotnej nehody prešli na VGKK všetky nároky pani Kerti. Vstupom do právneho postavenia svojej poistenkyne vo svojej žalobe uplatňuje nároky poslednej menovanej, a nie svoje vlastné nároky. Po tretie v prípade vážnej nehody s následkom ujmy na zdraví si osoba priamo poškodená zachováva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a majetkovej škody. Môže sa teda domáhať náhrady tejto ujmy na súde v mieste svojho bydliska. Nárok na náhradu nákladov za zdravotné ošetrenie a prípadne dávok dôchodkov v takom prípade prechádzajú na inštitúciu sociálneho zabezpečenia. Pokiaľ by sa teda uvedená inštitúcia nemohla odvolávať na rovnakú právomoc, musela by podať žalobu, ktorej predmetom je regresný nárok, na súd iného členského štátu. Za týchto podmienok by súdy rôznych členských štátov rozhodovali o tých istých skutkových stavoch, čo by mohlo viesť k rozporu s cieľmi nariadenia č. 44/2001 tým, že súdy rôznych členských štátov by mohli vyniesť navzájom nezlučiteľné rozsudky.

23 Dva argumenty však podľa súdu podávajúceho návrh na začatie prejudiciálneho konania hovoria proti uznaniu právomoci rakúskych súdov. Na jednej strane cieľom smernice 2000/26 je ochrana slabšieho účastníka prostredníctvom podstatného zjednodušenia a uľahčenia uplatňovania nárokov na náhradu v prípade dopravných nehôd s cudzím prvkom. S odkazom na rozsudok z 13. decembra 2007, FBTO Schadeverzekeringen (C-463/06, Zb. s. I-11321), inštitúcia sociálneho zabezpečenia sa nemôže považovať za slabšieho účastníka hodného ochrany pri uplatňovaní pravidiel

o medzinárodnej súdnej právomoci. Na druhej strane sa článok 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 zmieňuje iba o poškodenom, a nie o prípadnom zákonnom cesionárovi.

24 Za týchto okolností Landesgericht Feldkirch rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa odkaz na článok 9 ods. 1 písm. b) [nariadenia č. 44/2001] v článku 11 ods. 2 uvedeného nariadenia vykladať v tom zmysle, že inštitúcia sociálneho zabezpečenia, na ktorú na základe zákona (§ 332 ASVG) boli prevedené nároky priamo poškodeného, môže podať žalobu priamo proti poistiteľovi na súde v mieste svojho usadenia v členskom štáte, pokiaľ je takáto priama žaloba prípustná a pokiaľ má poistiteľ bydlisko na území členského štátu?

2. V prípade kladnej odpovede na otázku 1:

Je táto právomoc daná aj v prípade, ak priamo poškodený v okamihu podania žaloby na súde nemá bydlisko alebo zvyčajný pobyt v členskom štáte, v ktorom je inštitúcia sociálneho zabezpečenia usadená?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

25 Na úvod je potrebné poznamenať, že existujú odlišnosti medzi rôznymi jazykovými verziami znenia článku 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001. Francúzska jazyková verzia používa pojem „victime“, ktorého sémantický výklad odkazuje na osobu, ktorej priamo vznikla škoda. Naopak nemecká verzia, ktorá je verziou jazyka konania, používa výraz „der Geschädigte“, čo znamená „poškodený“. Tento pojem môže označovať nielen osobu, ktorej priamo vznikla škoda, ale aj osobu, ktorej škoda vznikla nepriamo.

26 V tejto súvislosti je ustálenou judikatúrou stanovené, že potreba jednotného výkladu práva Spoločenstva vylučuje, aby bol v prípade pochybností text ustanovenia posudzovaný samostatne, a naopak vyžaduje, aby bol vykladaný s prihliadnutím na znenie verzií vyhotovených v ostatných oficiálnych jazykoch (pozri rozsudky z 12. júla 1979, Koschniske, 9/79, Zb. s. 2717, bod 6, a z 2. apríla 1998, EMU Tabac a i., C-296/95, Zb. s. I-1605, bod 36, ako aj z 9. marca 2006, Zuid-Hollandse Milieufederatie a Natuur en Milieu, C-174/05, Zb. s. I-2443, bod 20) a v závislosti od všeobecnej štruktúry a účelu právneho predpisu, ktorého je toto ustanovenie súčasťou (rozsudok z 27. októbra 1977, Bouchereau, 30/77, Zb. s. 1999, bod 14).

27 V prejednávanej veci je potrebné na jednej strane konštatovať, že popri nemeckej verzii aj iné jazykové verzie článku 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 používajú výraz „poškodený“. Tak je to v španielskej verzii („persona perjudicada“), českej („poškozený“), dánskej („skadelidte“), estónskej („kahju kannatanud pool“), talianskej („persona lesa“), poľskej („poszkodowany“), slovenskej („poškodený“) a švédskej („skadelidande“). Na druhej strane Súdny dvor v bode 26 už citovaného rozsudku FBTO Schadeverzekeringen rozhodol, že funkciou odkazu v článku 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 je doplniť zoznam žalobcov uvedených v článku 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia o osoby, ktorým vznikla ujma bez toho, aby obmedzili okruh týchto osôb na osoby, ktorým vznikla ujma priamo.

28 Z uvedeného vyplýva, že článok 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať tak, že ide o poškodeného.

O veci samej

O prvej otázke

29 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či odkaz uvedený v článku 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 na článok 9 ods. 1 písm. b) sa má vykladať v tom zmysle, že inštitúcia sociálneho zabezpečenia, zákonný cesionár nárokov priamo poškodeného pri dopravnej nehode môže podať žalobu priamo na súd svojho členského štátu usadenia proti poistiteľovi osoby údajne zodpovednej za uvedenú nehodu, ktorý je usadený v inom členskom štáte.

30 Súdny dvor už konštatoval, že odkaz v článku 11 ods. 2 na článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že poškodený môže podať žalobu priamo proti poistiteľovi na súde podľa miesta svojho bydliska v členskom štáte, pokiaľ takáto priama žaloba je prípustná a poistiteľ má bydlisko na území členského štátu (rozsudok FBTO Schadeverzekeringen, už citovaný, bod 31).

31 Čo sa týka oblasti poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za dopravnú nehodu, z článku 1 bodu 2 smernice 72/166 a z článku 3 smernice 2000/26 vykladaných so zreteľom na odôvodnenie č. 16 poslednej uvedenej smernice vyplýva, že poškodený má právo podať žalobu na súd miesta svojho bydliska proti poistiteľovi údajne zodpovednej osoby.

32 Je teda potrebné preskúmať, či toto právo má aj inštitúcia sociálneho zabezpečenia, zákonný cesionár nárokov poškodeného dopravnou nehodou.

33 V tejto súvislosti VGKK tvrdí, že jej vznikla ujma tým, že poskytla plnenie svojej poistenkyni. Tvrdí, že v dôsledku toho sa má považovať za poškodenú podľa autonómneho výkladu tohto pojmu. Okrem toho ako zákonný cesionár nárokov svojej poistenkyne v súlade s rakúskou právnou úpravou vstúpila nielen do jej hmotných práv, ale aj do jej procesných práv, ku ktorým patria tie stanovené v článku 9 ods. 1 písm. b) a článku 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001. Ak by to bolo inak, t. j. ak by sa v rámci zákonnej cesie ďalej rozlišovalo, tento právny inštitút by stratil svoj význam.

34 Španielska vláda osobitne zdôrazňuje, že v prípade úmrtia priamo poškodeného musia mať jeho dedičia, t. j. zákonní cesionári jeho nárokov, právo podať návrh na súd miesta ich bydliska na začatie konania na náhradu škody proti poistiteľovi údajne zodpovednej osoby rovnakým spôsobom, ako by to mohol urobiť ich právny predchodca počas života.

35 Na účely zabezpečenia úplnej účinnosti a autonómneho výkladu nariadenia č. 44/2001 je potrebné odkázať predovšetkým na jeho systém a jeho ciele (rozsudky zo 14. júla 1983, Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung a i., 201/82, Zb. s. 2503, bod 11; z 20. marca 1997, Farrell, C-295/95, Zb. s. I-1683, body 12 a 13; z 3. júla 1997, Benincasa, C-269/95, s. I-3767, bod 12, a z 15. januára 2004, Blijdenstein, C-433/01, Zb. s. I-981, bod 24). V dôsledku toho uplatnenie osobitných právnych inštitútov, ako je zákonná cesia, stanovená v rakúskom práve a v iných právnych poriadkoch členských štátov, nemôže mať vplyv na výklad ustanovení uvedeného nariadenia. Opak by nevyhnutne viedol k tomu, že by výklad nariadenia č. 44/2001 závisel od vnútroštátneho práva členských štátov, a jeho jednotné uplatňovanie v Spoločenstve by bolo ohrozené.

36 V tejto súvislosti odôvodnenie č. 11 nariadenia č. 44/2001 stanovuje, že normy súdnej právomoci musia byť vysoko predvídateľné a musia vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného a právomoc založená na tomto kritériu musí byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet konania alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iné kritérium väzby.

37 Právomoc súdov členského štátu, v ktorom má žalovaný svoje bydlisko, bez ohľadu na jeho štátne občianstvo, je všeobecnou zásadou v systéme uvedeného nariadenia stanovenou v článku 2 ods. 1 tohto nariadenia (rozsudky z 19. januára 1993, Shearson Lehman Hutton, C-89/91, Zb. s. I-139, bod 14; z 5. februára 2004, Frahuil, C-265/02, Zb. s. I-1543, bod 23; z 13. júla 2006, Reisch Montage, C-103/05, Zb. s. I-6827, bod 22, a z 11. októbra 2007, Freeport, C-98/06, Zb. s. I-8319, bod 34).

38 Článok 3 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje odchylné pravidlo od uvedenej všeobecnej zásady. Upravuje totiž, že osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe pravidiel uvedených v oddieloch 2 až 7 kapitoly II nariadenia č. 44/2001 (rozsudky Reisch Montage, už citovaný, bod 22, a Freeport, už citovaný, bod 34).

39 Uvedené pravidlá súdnej právomoci odchyľujúce sa od všeobecnej zásady preto neumožňujú výklad, ktorý by išiel nad rámec prípadov taxatívne stanovených nariadením č. 44/2001 (pozri najmä rozsudky z 21. júna 1978, Bertrand, 150/77, Zb. s. 1431, bod 17; zo 17. júna 1992, Handte, C-26/91, Zb. s. I-3967, bod 14, Shearson Lehman Hutton, už citovaný, bod 16; z 13. júla 2000, Group Josi, C-412/98, Zb. s. I-5925, bod 49, a Freeport, už citovaný, bod 35).

40 Oddiel 3 kapitoly II tohto nariadenia zavádza samostatný systém rozdelenia súdnej právomoci vo veciach poistenia (rozsudok z 12. mája 2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, Zb. s. I-3707, bod 29). Cieľom tohto oddielu je podľa

odôvodnenia č. 13 nariadenia č. 44/2001 ochrana slabšieho účastníka normami právomoci, ktoré chránia jeho záujmy lepšie než všeobecné normy právomoci.

41 Z funkcie ochrany, ktorú plnia tieto ustanovenia, vyplýva, že uplatňovanie pravidiel o osobitnej právomoci stanovených nariadením na tento účel sa nemôže rozšíriť na osoby, voči ktorým táto ochrana nie je odôvodnená.

42 Nikto však netvrdil, že inštitúcia sociálneho zabezpečenia, akou je VGKK, je ekonomicky slabším a právne menej skúseným účastníkom, ako je poistiteľ občianskoprávnej zodpovednosti, akým je WGV-SAV. Vo všeobecnosti, Súdny dvor už upresnil, že neexistuje dôvod pre osobitnú ochranu, pokiaľ ide o vzťahy medzi podnikateľmi v odvetví poisťovníctva, keďže u žiadneho z nich nemožno predpokladať, že sa nachádza v slabšom postavení vo vzťahu k druhému (rozsudok z 26. mája 2005, GIE Réunion européenne a i., C-77/04, Zb. s. I-4509, bod 20).

43 Inštitúcia sociálneho zabezpečenia, zákonný cesionár nárokov priamo poškodeného v dopravnej nehode, sa preto nemôže odvolávať na ustanovenia článku 9 ods. 1 písm. b) v spojení s článkom 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 na účely podania priamej žaloby na súdy členského štátu svojho usadenia proti poistiteľovi osoby údajne zodpovednej za uvedenú nehodu, ktorý je usadený v inom členskom štáte.

44 Naopak, taký zákonný cesionár nárokov priamo poškodeného, ktorého samotného možno považovať za slabšieho účastníka, musí mať možnosť využiť osobitné pravidlá súdnej právomoci určené týmito ustanoveniami. Tak je to najmä v prípade dedičov obete dopravnej nehody, ako to tvrdí španielska vláda.

45 Napokon záver, ku ktorému sa dospelo v bode 43 tohto rozsudku, je potvrdený judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa osobitných pravidiel právomoci vo veciach spotrebiteľských zmlúv stanovených v oddiele 4 kapitoly II nariadenia č. 44/2001, ktorých cieľom je tiež ochrana slabšieho účastníka. Súdny dvor totiž stanovil, že cesionár nárokov, ktorý pri výkone svojho povolania podá žalobu na účely vymáhania pohľadávky cedenta vyplývajúce zo zmluvy uzatvorenej spotrebiteľom, nepožíva výhodu pravidiel osobitnej právomoci stanovených vo veciach spotrebiteľských zmlúv so zreteľom na skutočnosť, že ich cieľom je ochrana ekonomicky slabšieho a právne menej skúseného účastníka (rozsudok Shearson Lehman Hutton, už citovaný, body 20 až 24).

46 Ďalšie potvrdenie záveru, ku ktorému sa dospelo v bode 43 tohto rozsudku, vyplýva z už citovaného rozsudku Blijdenstein. V bode 34 tohto rozsudku Súdny dvor vyložil článok 5 bod 2 Dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32) zmeneného a doplneného Dohovorom z 9. októbra 1978 o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (Ú. v. ES L 304, s. 1 a — zmenené a doplnené znenie — s. 77), Dohovorom z 25. októbra 1982 o pristúpení Helénskej republiky (Ú. v. ES L 388, s. 1) a Dohovorom z 26. mája 1989 o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky (Ú. v. ES L 285, s. 1) v tom zmysle, že neumožňuje verejnoprávnej inštitúcii podať na súdy zmluvného štátu svojho usadenia žalobu, ktorej predmetom je regresný nárok na účely vymáhania súm vyplatených podľa verejného práva oprávnenej osobe na výživné, ktorej nároky na ňu prešli, proti osobe povinnej platiť výživné s bydliskom v inom zmluvnom štáte, pretože táto inštitúcia nie je slabším účastníkom vo vzťahu k uvedenej osobe povinnej platiť výživné.

47 Na základe vyššie uvedených úvah je potrebné na prvú otázku odpovedať, že odkaz uvedený v článku 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 na jeho článok 9 ods. 1 písm. b) d sa má vykladať v tom zmysle, že inštitúcia sociálneho zabezpečenia, zákonný cesionár nárokov priamo poškodeného pri dopravnej nehode, nemôže podať priamu žalobu na súdy členského štátu, v ktorom je usadená, proti poistiteľovi osoby údajne zodpovednej za uvedenú nehodu usadenému v inom členskom štáte.

O druhej otázke

48 So zreteľom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné preskúmať druhú otázku položenú vnútroštátnym súdom.

O trovách

49 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Odkaz uvedený v článku 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach na jeho článok 9 ods. 1 písm. b) sa má vykladať v tom zmysle, že inštitúcia sociálneho zabezpečenia, zákonný cesionár nárokov priamo poškodeného pri dopravnej nehode, nemôže podať priamu žalobu na súdy členského štátu, v ktorom je usadená, proti poistiteľovi osoby údajne zodpovednej za uvedenú nehodu usadenému v inom členskom štáte.

Podpisy